

SYMPOSIUM 4: SKML SECTIE VIROLOGIE

De juiste score; eenvoudig is niet eenvoudig

Dr. K.C. (Katja) Wolthers, (bestuurslid sectie Virologie), AMC, Amsterdam en dr. S. (Steven) Thijsen, (voorzitter sectie Virologie), Diaconessenhuis Utrecht

Korte inhoud:

De klinische virologie is een dynamisch vakgebied dat continu moet adapteren aan de meest recente epidemiologische ontwikkelingen. De Mexicaanse griep, uitbraken met norovirus op cruiseschepen, de verspreiding van het West-Nile virus in Europa, of de recente ontdekking van een nieuw en mogelijk zeer pathogeen coronavirus uit Saoedi Arabië vergen continue alertheid en innovatie van het klinisch-virologisch laboratorium. Daarnaast heeft het vakgebied zich enorm ontwikkeld door de vervanging van de klassieke virologische kweek door snelle moleculaire technieken voor het aantonen van virale pathogenen.

Voor het SKML bestuur van de sectie virologie heeft dit betekend dat we intern en met het veld de discussie hebben gevoerd over de meerwaarde van de SKML rondzending virologie t.o.v. andere kwaliteitsrondzendingen zoals bv de QCMD. Uitkomst van deze discussie was dat de meerwaarde van de SKML rondzending ligt in het focus op de klinische vraagstelling: het gaat er niet alleen om of het juiste virus in de juiste hoeveelheid wordt aangetoond, maar ook waar de klinisch viroloog aan denkt en vervolgens wat er getest wordt. In het kader van de juiste score is er veel discussie over of het aantonen van een genus voldoende is om 100% te scoren, of dat er altijd tot op species of genotype niveau moet worden getypeerd; dit is nl niet altijd relevant voor behandeling of preventie. Een normering per monster (niet ieder monster hoeft een 100% score te hebben) en het werken met 'core' monsters die wel 100% moeten scoren en 'uitdaag' monsters die bv inspelen op de actualiteit, zijn nieuwe ontwikkelingen binnen de SKML virus rondzendingen waar nog veel discussie over is. De toekenning van de juiste score voor ons vakgebied is dus niet altijd eenvoudig, maar biedt wel meer mogelijkheden door het nieuwe scoringsstelsel.

12:00 - 13:00 Parallele sessies

SYMPOSIUM 5: SKML SECTIE PARASITOLOGIE

Bijzondere parasitologische casuïstiek en diagnostiek; balancerend tussen training en toetsing

Dr. E.A. (Lisette) van Lieshout, parasitoloog, (secretaris sectie Parasitologie), Leids Universitair Medisch Centrum, Leiden Dr. J.J. (Jaap) van Hellemond, parasitoloog, (penningmeester sectie Parasitologie), Erasmus MC, Rotterdam en Havenziekenhuis, Rotterdam

Korte inhoud:

De SKML sectie parasitologie verzorgt twee rondzendingen; moleculaire parasitologie en bloed- en darmparasieten. Bij de rondzending bloed en darmparasieten worden gefixeerde bloed en fecesmaterialen rondgestuurd voor microscopische analyse. Beoordeling van monsters is kwalitatief; er zijn wel of geen parasieten gevonden en als wel zo is dan moet de parasieten soort gedetermineerd en gerapporteerd worden. De sectie stelt zich ten doel eenduidige materialen rond te sturen

waarin 1 of 2 parasieten in voldoende mate aanwezig zijn zodat van alle deelnemers verwacht mag worden dat zij parasieten in hun materiaal aantreffen. Hierdoor kan bij een onjuist resultaat de puntenscore van een deelnemer terecht worden gekort. Op deze manier heeft de sectie een helder en eenduidig scoresysteem.

Anderzijds kent het vakgebied parasitologie een groot aantal sporadisch voorkomende parasieten, die bovendien in zeer geringe mate aanwezig zijn bloed of fecesmateriaal. In de dagelijkse praktijk zullen parasitologische analisten daarom materialen moeten beoordelen waarin minder enerzijds parasieten aanwezig zijn dan bij de SKML rondzendingspreparaat en anderzijds soms ook hele exotische parasieten aanwezig kunnen zijn.

Bovenstaande problematiek speelt ook een rol bij andere deterministische rondzendingen waarbij microscopie als techniek gebruikt wordt (bv pathologie). De sectie parasitologie heeft in het verleden diverse varianten getest om zowel rechtvaardige scores toe te kennen (monsters met een duidelijke parasiet) en tevens ruimte te bieden aan training in onderzoek naar exotische of spaarzaam aanwezige parasieten. De sectie maakt voor het laatste gebruik onder anderen gebruik van verdiepvragen, het plaatsen van foto's van parasieten uit rondgestuurd materiaal, het organiseren van een deelnemersmiddag en het rondsturen van bonusmateriaal.

Tijdens de lezing zullen voorbeelden van toetsing en training van bijzondere parasitologische casuïstiek en diagnostiek gepresenteerd worden.

Organisatie, borging en score-systematiek voor moleculaire feces diagnostiek van darmparasieten

Dr. T.A. (Theo) Schuurs, moleculair bioloog, (bestuurslid sectie parasitologie) IZORE, Centrum Infectieziekten Friesland, Friesland

Korte inhoud:

Diagnostiek van gastro-enteritis veroorzakende darmparasieten, wordt de afgelopen jaren door steeds meer microbiologische laboratoria uitgevoerd met behulp van moleculaire technieken, een trend waarin Nederland voorop loopt. Ondanks dat moleculaire screening een hoge vlucht heeft genomen, waren er tot voor kort geen rondzendingen beschikbaar om de prestaties van individuele laboratoria op dit gebied te kunnen testen. Na de succesvolle proefrondzendingen van feces materiaal, is de sectie Parasitologie in 2013 gestart met een aparte rondzending Moleculaire Diagnostiek waarin materialen worden rondgestuurd voor detectie van parasieten door middel van DNA amplificatie technieken (PCR). De sectie streeft naar een kwalitatief solide rondzending met de volgende karakteristieken: klinische feces monsters, uitdagende loads en klinisch relevante parasieten.

De sectie heeft in de afgelopen 2 jaar veel ervaring opgebouwd met het bereiden van fecesmonsters voor deze rondzending, waarmee met name inzicht is verkregen in de stabiliteit van de rond te zenden materialen. Ook het aankomende jaar zal dit punt verder onderzocht worden en kan dankzij een nieuwe QBase resultaat invoer, die geschikt is gemaakt voor het verwerken van moleculaire uitslagen, ook geanalyseerd worden of verschillen in gerapporteerde resultaten gerelateerd zijn aan verschillen in voorbereiding, apparatuur of amplificatie methode. Verder zal de rapportage via MUSE en de puntenscore, van deze nieuwe rondzending Moleculaire Diagnostiek voor darmparasieten, worden besproken.